

Степаненко Н.О.

К. екон. наук, доцент

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

УМОВИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Європейська інтеграція – це процес політичної, юридичної, економічної (а в деяких випадках – соціальної та культурної) інтеграції європейських держав, у тому числі й частково розташованих в Європі.

На теперішній час головний пріоритет внутрішньої та зовнішньої політики України – це повномасштабна інтеграція з Європейським Союзом (далі – ЄС). Подальша розбудова та поглиблення взаємовідносин між Україною та ЄС здійснюється на принципах політичної асоціації та економічної інтеграції [1].

Варто зазначити, що відносини між Україною та Європейським Союзом зародилися ще взимку 1991 року. Міністр закордонних справ Нідерландів, як представник головуєчої в ЄС країни, офіційно визнав незалежність України у своєму листі від імені Євросоюзу. Пізніше стратегічний курс України на європейську інтеграцію був підтверджений та розвинутий у Стратегії інтеграції України до ЄС, яка була схвалена Указом Президента України 11 червня 1998 року, та у Програмі інтеграції України до ЄС, яка була схвалена 14 вересня 2000 року.

Цей тривалий період співробітництва України з Європейським Союзом вплинув на формування різноманітних комплексних інструментів, які стали гарним підґрунтям сталого економічного зростання і розвитку держави. Тому що Україна послідовно будувала свою зовнішню політику на основі беззастережного дотримання принципів міжнародного права, Статуту ООН та інших міжнародно-правових актів. Ця позиція закріплена у концептуальному документі, який отримав назву «Основні напрямки зовнішньої політики України». Він був схвалений Верховною Радою 02 липня 1993 року.

Основними стратегічними документами для досягнення цих цілей є Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони, яку ратифіковано із заявою Законом України від 16.09.2014 №1678-VII, та Порядок денний асоціації Україна – ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію (дата набрання чинності: 23 листопада 2009 року)[3][4].

Угода про асоціацію (далі – УА) визначає якісно новий формат відносин між Україною та ЄС і слугує стратегічним орієнтиром системних соціально-економічних реформ в Україні, а поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі між Україною та ЄС, яка є частиною Угоди, визначає правову базу для вільного переміщення товарів, послуг, капіталів, а також регуляторного наближення, спрямованого на поступове входження економіки України до спільного ринку ЄС [5].

Цілями Угоди про асоціацію між Україною та ЄС є:

1. сприяння миру та стабільності;
2. дотримання спільних цінностей (вони ж основні елементи УА) - повагу до

демократичних принципів, прав людини та основоположних свобод, принципу верховенства права, принципів суверенітету й територіальної цілісності, непорушності кордонів і незалежності, а також протидію розповсюдженню зброї масового знищення, пов'язаних з нею матеріалів та засобів їхньої доставки;

2. співпраця та наближення політик у різних сферах - УА охоплює дуже багато сфер та тематик, і політичний діалог сторін з цих питань може бути дуже продуктивним. Наприклад, прогрес у візовому діалозі і вжиття кроків для встановлення безвізового режиму ЄС для громадян України були згадані як зобов'язання обох сторін у статті 19 УА.;

3. поступова інтеграція України до внутрішнього ринку ЄС;

Відповідно до положень Угоди про асоціацію, для укладення угоди АСАА Україна має:

1. Привести у повну відповідність до європейського своє законодавство, як горизонтальне (рамкове), так і вертикальне (галузеве);

2. Прийняти в якості національних європейські гармонізовані стандарти на відповідні види продукції;

3. Привести у відповідність до європейських вимог усю свою національну інфраструктуру якості (національний орган стандартизації, національний орган акредитації, метрологічні інституції, органи з оцінки відповідності) та інфраструктуру державного ринкового нагляду (органи та процедури ринкового нагляду);

Україна продовжує реалізовувати амбіційну програму реформ з метою стимулювання економічного зростання та покращення рівня життя її громадян. З 2014 року ЄС та фінансові інституції виділили понад 15 млрд євро у вигляді грантів та кредитів з метою підтримки процесу реформ, висунувши щодо забезпечення Україною безперервного прогресу.

Вважається доцільним зробити висновок, що економічна інтеграція України повинна характеризуватись взаємодією та взаємним пристосуванням національних господарств різних країн, і в результаті відбувається економічне злиття. В тих країнах, які є учасниками міжнародної економічної інтеграції, зростають темпи економічного зростання, знижується темп інфляційних процесів, зростає зайнятості, а також відбуваються інші економічні позитивні зрушення, і це є стимулом для України на її шляху до євроінтеграції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Європейська інтеграція

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%84%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F

2. Президент налаштований на продовження реформ для інтеграції України в ЄС

<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2715448-prezident-nalastovaniy-na-prodovzenna-reform-dla-integracii-ukraini-v-es.html>

3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011